

Uitnodiging Poseidon congres

Vooruitgang in achterstand

donderdag 17 november 2005
 09.00 – 17.00 uur

Nova Esprit
 College Amsterdam

Esprit Nova college
 Burgemeester Hogguerstraat 2
 1064 EB Amsterdam

Achterstandswijken, vooruit!

Elke grote stad kampt met de problematiek in achterstandswijken: een verouderde woningvoorraad, afbrokkelende sociale cohesie, teruglopend economisch draagvlak voor voorzieningen. Een keur van sociale problemen trekt die achterstandswijken mee in een neerwaartse spiraal. Stadsbesturen proberen in te grijpen in bestaande situaties om leefomstandigheden te verbeteren.

Stedelijke vernieuwing, top down gestuurd en bottom up gecorrigeerd?

Deze aanpak kenmerkt zich echter door een grote mate van *top-downism*. Toekomstplannen komen vooral in ambtelijk en politieke sfeer tot stand ondanks het feit dat bewonersparticipatie in de stedelijke vernieuwing een steeds grotere rol speelt.

Wijkmanagement is het scharnier tussen bewoners en de stads(deel) organisatie en speelt als *bottom-up* benadering in op concrete behoeften in de buurt en geeft zo impulsen voor herijking van het beleid. Hoe kunnen bewoners zelf invloed krijgen op hun buurt, op de woonomgeving, op toekomstige burens, op de school voor hun kinderen, op de programmering van de welzijnsactiviteiten en op de zorg die in de buurt geleverd wordt? Van het spanningsveld tussen stedelijke vernieuwing en wijkmanagement zijn politici, beleidsmakers en uitvoerende programmaleiders zich bewust. Zij vragen zich af: kan het beter?

Doel van het congres

Om de wijkontwikkeling de maat te nemen, kijken we in dit congres naar de mens in de wijk: doen we de juiste dingen: bouwen of slopen, empoweren of pampieren, aanbieden of vragen. Dus krijgen we inzicht op de stand van zaken rond stedelijke vernieuwing en wijkmanagement en stellen we ons vragen: Bouwen we wel voor de juiste groep? Jagen we de armen weg of bieden we hen een perspectief in de wijk waar ze willen wonen? Komen er de juiste voorzieningen? Is er eigenlijk wel sprake van een geïntegreerde aanpak, sociaal en fysiek en economisch? En wie bepaalt de inhoud van die visie en van de maatregelen op korte termijn eigenlijk? Heeft de burger daar nog iets over te zeggen?

Het Poseidon congres Vooruitgang in Achterstand, georganiseerd door het Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam en stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer, probeert antwoord te geven op deze vragen. Strategieën en instrumenten voor wijkontwikkeling, met de nadruk op stedelijke vernieuwing en wijkmanagement, staan centraal: van leiderschap en organisatie naar nieuwe manieren om de burger te bedienen en nieuwe bewoners te trekken. Spraakmakende professionals uit Nederland en Engeland zullen deze thematiek vanuit verschillende invalshoeken de revue laten passeren. Verder zijn er acht creatieve workshops waaruit u kunt kiezen.

Voor wie

Het Poseidon congres Vooruitgang in Achterstand is bedoeld voor medewerkers van gemeentelijke organisaties, woningcorporaties en organisaties uit de (semi) private sector die geïnteresseerd zijn in stedelijke vernieuwing, wijkontwikkeling en wijkmanagement.

Programma

- 08.45 Inloop
- 09.15 Opening en welkom door Frank van Erkel, stadsdeelsecretaris Geuzenveld-Slotermeer
- 09.30 Lezing 1: Pieter Tops, Hoogleraar Bestuurskunde aan de Universiteit van Tilburg
- 10.00 Koffie
- 10.30 Lezing 2: John Thompson, Community Planner uit Engeland
- 11.00 Workshops
- 12.30 Lunch
- 13.30 Workshops
- 15.00 Lezing 3: Karien Dekker, onderzoekster verbonden aan het Urban and Regional research centre, Universiteit Utrecht
- 16.00 Plenaire sessie: Barry Van 't Padje, stadsfilosoof
- 16.15 Afsluiting door Ahmed Aboutaleb, wethouder Werk en Inkomen, Educatie, Jeugd en Diversiteit en Grote Stedenbeleid
- 16.30 Borrel

Workshops

1. De burger aan het stuur!

Het populaire Engelse concept Community Planning wordt sinds enkele weken nu ook in Nederland toegepast! **Clara Overes** (Overes Interactieve Planontwikkeling) geeft voorbeelden uit de recente Nederlandse praktijk. Zij vertelt hoe ze dit concept heeft toepast en hoe zij minderheden betrok bij planvorming en welke rol de ontwikkelaar speelde. **Susan van der Hilst** (Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam) geeft het Amsterdamse perspectief, met haar brede ervaring in de Bijlmermeer en Overtoomse Veld.

2. Engels en Nederlands Wijkmanagement: wat is de aanpak?

Uit de Londense achterstandswijk Haringey vertelt wijkmanager **Zena Barbazon** wat haar inspireert. Hoe ze mensen betrokken maakt en vrijwilligers een plek geeft. Ze geeft haar eigen driepuntenlijstje voor effectief wijkmanagement prijs. Buurtconciërge **Kenneth Nelson** vertelt over zijn Geuzenveldse wijk en wat hij van Zena's aanpak zou kunnen overnemen. De voertaal is Engels.

3. Samenwerking in de buurt: een duizendklapper

Kan de gemeentelijke overheid echt samenwerken met anderen bij het beheer van de buurt? Het lukte **Freek Salm** in De Baarsjes. Hij vertelt over zijn eenvoudige maar toch krachtige aanpak; over hoe hij verkoorde organisaties laat samenwerken bij buurtbeheer; over hoe hij het middenmanagement in de tang nam. Maar ook over wat hij nu anders zou doen. **Marianne Dijkstra** van BMC heeft in verschillende lijnfuncties organisaties aangestuurd. Met haar brede horizon vertelt zij hoe ze deze organisaties een horizontale *mindset* gaf.

4. De doelgroep bepaalt het product – vraaggestuurde programmering

Hoe kan ik doelgroepen vragen om aan te geven waaraan zij behoefte hebben? Hierop heeft **Rutger Krabbendam** van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling Amsterdam antwoord. In Amsterdam is ervaring opgedaan met nieuwe manieren van vraagsturing. Jongeren adviseren bestuurders, bepalen de programmering van voorzieningen en zijn medeverantwoordelijk voor te behalen resultaten. In deze workshop praktijkvoorbeelden en ervaringen, ook van de jongeren zelf.

Vervolg workshops

5. Rotterdamse of Amsterdamse aanpak: Tempo of integraliteit

Rotterdam heeft de integrale aanpak losgelaten. Iedereen moet zich richten op zijn core business. Dan kan er meer tempo worden gemaakt. Ondertussen worden lage inkomens geweerd in Rotterdamse herstructureringswijken. In de buurt Nieuw Crooswijk wordt 90 % van de woningen gesloopt. Werkt die onorthodoxe Rotterdamse aanpak? **Mirjam van Lierop** van de dienst Stedebouw en Volkshuisvesting en voormalig portefeuillehouder in stadsdeel Westerpark doet een boekje open. Een Amsterdammer reageert. Wordt het een duel of een duet als beide aanpakken met elkaar worden vergeleken? Van dezelfde dienst spreekt Lenie Bouwman

6. Sociaal en fysiek interim beheer vóór de grote sloop uit

In Geuzenveld houden interim beheerders de boel netjes vooruitlopend op en tijdens de stedelijke vernieuwing. Zij proberen fysieke knelpunten in de openbare ruimte zoals opbrekingen en bouwtroep op straat te voorkomen. Bovendien houden ze rekening met de sociale factor: zorgen dat burens oog voor elkaar en de omgeving houden. **Martien Kuitenbrouwer** (stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer) en **Aukje Brouwer** (BMC) weten hoe ze tijdelijk beheer op peil moeten brengen en betekenisvol moeten houden voor de zittende bevolking.

7. How to make your neighbourhood sexy!

Waarom is de Pijp anders dan Westerpark? Wat maakt een wijk dé wijk? *Branding* van een wijk is te realiseren. Voor stadsdeel Geuzenveld start **Maarten Königs** (Holland Branding Group) een brandingtraject voor de Eendrachtsparkbuurt, voorheen bekend als achterstandswijk. Samen met woningbouwvereniging het Oosten onderzoekt het stadsdeel de identiteit van deze stedelijke vernieuwingsbuurt. Wat is de aanpak? Welke rol spelen de huidige bewoners? Hoeveel sturing heb je eigenlijk op *gentrification*, het hip maken van een wijk?

8. Mediation en overbruggen van culturele verschillen

Conflictbemiddeling tussen culturen en groepen is in achterstandswijken soms noodzakelijk. **Michaela Hordijk** van UvA/ AMIDST), **Jurgen van der Heijden** (UvA en MIT) en **Hugo Greeven**, senior adviseur bij Greeven & Van der Ven Advies geven een workshop over hoe explosieve situaties te lijf te gaan en duurzaam verbinding tussen groepen realiseren. Ronald van der Steen, veiligheidscoördinator van stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer vertelt over zijn eigen praktijk en uitdagingen.

Lezingen

Lezing 1: Pieter Tops, Hoogleraar Bestuurskunde aan de Universiteit van Tilburg

Empowerment vraagt bijzonder leiderschap van de mensen in het veld. Professor **Pieter Tops** vertelt ons welke kwaliteiten een *empoweraar* moet hebben om burgers werkelijk aan het stuur te zetten en eigenaar te laten zijn van hun omgeving, hun wijk en hun leven. Hoe je het oude denken in *top down* sturing kunt loslaten en welke alternatieven er dan zijn.

Lezing 2: John Thompson, Community Planner uit Engeland

Wijkontwikkeling met, door en voor mensen, dat is wat **John Thompson** in heel Europa doet. Zijn werkwijze is bijzonder én effectief: met 1100 wijkbewoners, architecten, designers en planners een weekend de hei op met als resultaat: een breed gedragen plan! Sinds kort ook in Nederland. John Thompson komt er graag voor over uit Engeland. De voertaal van deze lezing is Engels.

Lezing 3: Karien Dekker, onderzoekster verbonden aan het Urban and Regional research centre, Universiteit Utrecht

Karien Dekker zet het venster naar Europa open! Ze gaat in op het *Restate* project, waarin 29 na-oorlogse wijken in een aantal Europese landen onder de loep zijn genomen. Doel van het project was onder andere om interventies in deze wijken op sociaal, economisch en fysiek vlak inzichtelijk te maken. Ook zijn de effecten van deze ingrepen op de wijkontwikkeling onderzocht. Enige belangrijke conclusies worden gepresenteerd.

Plenaire sessie: Barry Van 't Padje, stadsfilosoof

Zijn wij eerlijk tegenover de politiek en bovenal eerlijk tegenover de burger?

Van 't Padje zal alle deelnemers scherp confronteren met beleid, uitvoering en persoonlijk commitment.

Organisatie

Het Poseidon congres Vooruitgang in achterstand is een initiatief van het Ontwikkelingsbedrijf Amsterdam en stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer. Samen organiseren zij de Poseidon leergroepbijeenkomsten, waarin professionals kennis en ervaring delen over empowerment, wijkmanagement en stedelijke vernieuwing. De leergroep is een van de activiteiten die georganiseerd worden in het kader van het Europese project Poseidon.

Stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer is sinds 2004 namens de gemeente Amsterdam deelnemer aan dit project, naast zes andere Europese steden: Wenen, Noord Kent, Londen Haringey, Stockholm en de provincie Genua. Poseidon is een kennisnetwerk op het gebied van wijkontwikkelingsstrategieën, participatie en communicatie. De naam van het project is een afkorting van **P**artnership **O**n **S**ocio-**E**conomic and **I**ntegrated **D**evelopment **O**f Deprived **N**eighbourhoods. Poseidon heeft een website waarop partners informatie kunnen uitwisselen:

www.poseidon-partnership.net

Dit congres wordt mede mogelijk gemaakt door Bestuur & Management Consultants

Nova Esprit
College Amsterdam

Esprit Nova college
Burgemeester Hogguestraat 2
1064 EB Amsterdam

tramlijn 13, bus 19/64,
sneltram 50
halte Jan van Galenstraat

parkeren is gratis in de
omgeving van het
schoolgebouw

Informatie

Voor meer informatie over het Poseidon congres Vooruitgang in Achterstand kunt u terecht bij de volgende medewerkers van het Ontwikkelingsbedrijf Gemeente Amsterdam en Stadsdel Geuzenveld-Slotermeer

Jeroen den Uyl
020 552 61 49
J.denUyl@oga.amsterdam.nl

Simone van Harten
020 552 63 26 / 06 543 940 85
S.vanHarten@oga.amsterdam.nl

Anja Boon
020 889 84 57
aboon@geuzenveld.amsterdam.nl

Aanmelding

U kunt zich tot vrijdag 4 november 2005 aanmelden door het ingevulde aanmeldingsformulier via e-mail of per fax retour te zenden. U kunt aan maximaal twee van de acht workshops deelnemen. Op het aanmeldingsformulier kunt u uw interesses kenbaar maken. U ontvangt van ons een bevestiging van deelname en de indeling van workshops.

Fax: 020 552 56 11
poseidon@oga.amsterdam.nl

